

Predmet: Ćuška/Qyshk (Toplica Miladinović i dr.)

Broj predmeta: K.Po2 48/2010

Glavni pretres: 31.10.2011.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Mustafa Radoniqi punomoćnici oštećenih

Ispitivanje svedoka/oštećene Tuše Gaši/Tushe Gashi

Ujutru 14.05.1999. godine bila je u svojoj kući koja se nalazi u naselju, mahali *Dečane/Dečan*, sa još 8 članova porodice, suprugom Hakijem/Haki, dvoje dece, deverom i njegovom porodicom. Čuli su pucnjavu i videli da gore kuće. Ubrzo je u njihovo dvorište došla vojska i policija. Od straha nije smela ni da ih pogleda, gledala je ispred sebe i videla jasno samo njihovu obuću. Vojnici su od njih tražili da novac, zlato i lična dokumenta bace ispred sebe. Jedan od vojnika počeo je da tuče njenog muža kada je video da u novčaniku nema novac. U njeno dvorište vojnici su doveli i porodicu komšije Selima Gašija/Selim Gashi. Tog trenutka primetila je da je jedan vojnik ubacio nešto u kuću i time je zapalio. Primorali su njenog supruga da uđe u kuću, čula ga je kako govori *nemam, nemam*. Zatim su vojnici tražili da se u kuću uvedu i Hakijeva deca. Uхватili su za kosu Madžuna Gašija/Maxhun Gashi, Selimovog sina, i pokušali da ga uvedu u kuću, ali je Hatidže/Hatixhe rekla da to nije Hakijev sin. Nakon toga, tražili su da u kuću uđe Hakijeva žena. Kada je ušla u kuću, vojnici su od nje tražili novac, pa se okrenula i iz čarape izvadila 200 DM i dala im. Odveli su je u drugu sobu i pretresli, tražeći još novca. Kada je izašla pozvali su u kuću Selimovu ženu, pa su i od nje tražili novac. Supruga su zadržali, a njih naterali da traktorom idu. Gorela je kuća i jedva su traktorom prošli kroz vatru, do su po njima padali zapaljeni delovi neke plastike. Na ulasku u Peć/Pejë, kod fabrike *Zastava* zaustavili su ih i naredili da se vrate nazad. Kada se vratila nazad u selo, videla je da gore skoro sve kuće. Ušla je u svoju kuću, ali od dima i vatre nije mogla ništa da vidi. Sklonila se u malu kuću Sadika Gašija/Sadik Gashi koja je jedina ostala čitava. Nakon tri dana, Aldit joj je rekao da su pronašli mrtve Selima i Hakija i da su ih sahranili. Pitala ga je zašto je nije pozvao da ih vidi, pa joj je odgovorio da nije imala šta da vidi jer su izgoreli. Posmrtni ostaci njenog supruga i Selima sahranjeni su u dvorištu njihove kuće u istoj grobnici.

Pitanja predsednika veća

Kasnije je izvršena ekshumacija i ekspertiza pa je utvrđeno čiji su sve ostaci pronađeni. Nakon te ekspertize svi su sahranjeni u istu grobnicu. Nikoga od vojnika ne može da opiše niti da prepozna, jer je bila veoma uplašena.

Pitanja zamenika tužioca

Kada su vojnici došli, u kući su se pored nje nalazili Haki, Hisni/Hysni, Veton, Sofe, Halid, Pone, Rife i Aldit Gaši/Gashi. Pored njihove kuće nalazi se kuća Selima Gašija/Selim Gashi, pa kuće Sadika, Halida, Ismeta, Bajrama, Muharema i Ljimana Gašija/LimanGashi. Kada su traktorima odlazili iz sela izašli su odmah na magistralni put, koji je od njihove mahale udaljen oko 1 kilometar. Tog dana nisu prolazili kroz naselje *Hasan Beć/Hasan Beqë*. Vojnici koji su došli u njihovo dvorište imali su automatske puške, koje su uperili i njih, ali nisu pucali u dvorištu. Razlikuje pripadnike vojske i policije po uniformama, ali ne može da opiše po kojim detaljima.

Pitanja branilaca

Nije joj poznato koliko je u vreme događaja u Ćuški/Qyshk bilo kuća i stanovnika. Pored Sadika Gashija/Sadik Gashi iz naselja *Dečan/Deçan*, postoji i Sadik Gaši/Sadik Gashi iz naselja *Hasan Beć/Hasan Beqë*. Liriju Gaši/Lirie Gashi, Sadikovu suprugu nije videla tog dana. Pre ovog događaja, vojska je dolazila u Ćušku/Qyshk i u aprilu 1999. godine, kada je izgorelo nekoliko kuća. Tada su došli da traže oružje.

Ispitivanje svedoka/oštećene Fatime Gaši/Fatime Gashi

Suprug joj je Sulj Gašija/Sylë Gashi kojeg je porodica zvala Muharem. Njihova kuća je centru sela, u naselju *Hasan Beć/Hasan Beqë*, kod sadašnjeg spomenika. Srbi u vojnim uniformama došli su 14.05.1999. godine i iz grupe okuljenih meštana izdvojili muškarce, koje su podelili u tri grupe. Jedna grupa bila je u kući Aljita Gašija/Alit Gashi, gde je bio i njen suprug, druga grupa je bila u njihovoj kući, a treća u kući Dem Gašija/Demë Gashi. Jedna grupa bila je kod Sadika Gašija/Sadik Gashi. Supruga su joj streljali u kući Aljita i zajedno sa zapaljenom kućom i on je izgoreo.

Pitanja predsednika veća

Nakon streljanja muškaraca, žene, decu i starce su naterali da idu za Albaniju. Otišli su traktorima prema Peći/Pejë, ali su ih zaustavili kod fabrike akumulatora i vratili u selo. Kasnije su ponovo naterani da idu i ponovo vraćeni u selo. Kada se vratila u selo, potražila je supruga, pokušala je da ga prepozna među ubijenim i zapaljenim. Sutradan je ušla u kuću Aljita Gašija/Alit Gashi, i na terasi našla kapu svog supruga, a njegovo telo pronašla je u hodniku. Njegovo telo je još gorelo, ali ga je prepoznala jer mu lice nije bilo izgorelo. Sahranila ga je u zajedničku grobnicu sa ostalim ubijenim meštanima. U Aljitovoj kući pronađeno je telo Skendera Gašija/Skender Gashi, ali ga ona nije videla. U dvorištu Sadika Gašija/Sadik Gashi, gde se i ona nalazila, bilo je puno žena sa decom. Sa njima su bili njen suprug i Skender. Njih su vojnici pozvali da voze traktore i oni su izašli iz dvorišta. Tada je supruga poslednji put videla živog. Ostali muškarci bili su u dvorištu Ajeta Gašija/Ajet Gashi. Videla je da vojnici uvode grupu muškaraca sa rukama podignutim na potiljak u dvorište njene kuće. Odmah zatim čula je pucnje i videla da je kuća zapaljena. Vojnici koje je videla bili su u uniformama, neki su nosili i prsluke, i umesto vojničkih kapa marame. U aprilu mesecu kod njih je došlo 5 vojnika i tada su im uzeli lovačku pušku, 1.000 DM i crni automobil koji je bio vredan. Ne zna koje je marke bio automobil.

Pitanja zamenika tužioca

Vojnici su oduzimali zlato, novac i dokumente pre nego što su izdvojili muškarce. Videla je 7 do 8 zapaljenih kuća u svom naselju, a izgorelo je ukupno 12 kuća.

Pitanja branilaca

Nakon povratka u selo, iste večeri je videla Liriju Gaši/Lirie Gashi. Pre 14.05.1999. u Ćuški/Qyshk je bilo zapaljeno nekoliko kuća, ali ne u njenom naselju. Zna da je bilo zapaljenih u naselju *Ćeku/Çeku* i *Deçani/Deçan*. Nikada ranije nije davala izjavu povodom ovog događaja niti su joj pokazivane fotografije.

Svedok/oštećenaj su predočene fotografije iz albuma Rribunala u Hagu, *Human rights watch*, fotografije oduzete od optuženog Slaviše Kastratovića i fotografije iz albuma Radosave Minić. Kao osobe koje su verovatno bile u Ćuški/Qyshk 14.05.1999. godine označila je optuženog Srećka Popovića i Milojka Nikolića.

Ispitivanje svedoka Fadilja Beriše/Fadil Berisha

Zajedno sa Tahinom Keljmendijem/Tahir Kelmendi i Mustafom Hisvukajem/Mustafa Hisvukai, učestvovao je u sakupljanju i sahranjivanju ljudi koji su ubijeni i zapaljeni 14.05.1999. godine u Ćuški/Qyshk. Nije učestvovao u sakupljanju i sahranjivanju tela koja nisu izgorela.

Komentar:

Svedok nije želeo da svedoči i na sva pitanja odgovarao da *srpski parlament i oni koji su dobili naređenja znaju šta se dogodilo tog dana.*